

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Weisz Márk könyvkereskedése, hova a lap szellemi részét illető, közlények, előfizetési és hirdetésdíjak küldendők.

Felelős szerkesztő: Éder János.

Kiadó- és lapfajlagos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:

Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

Kéziratok nem térülnek vissza.

Megjelen minden vasárnap reggel.

A háboru szipolyai ellen.

A «Budapesti Tudósító» illetékes helyről a következő közleményt kapta:

„Mind több oldalról hangzik fel a panasz, hogy egyrészt a termelők gabonájukat, másrészt a malomvállalatok a lisztet különböző című felszámításokkal a hatóságilag megállapított árnál drágábban árúsítják.

A legmagasabb áraknak ilyen módon való kijátszása veszélyezteti azt a célt, melyet a kormány az ármegállapítással elérni szándékozott, hogy gátat vessen a további áremelkedések, ennélfogva intézkedik a hogy a hatóságok a legszigorubbán járjanak el, nyomozzák ki a visszaéléseket és torolják meg azokat.

Hát szó ami szó, de annyi bizonyos, hogy a kormány ezen szigorú intézkedése a legnagyobb elismeréssel találkozik a közönség különösen a fogyasztó közönség részéről. Mert hiszen ez a szigorú intézkedés azt mutatja, hogy a kormány nem csak a kül-ellenféllel jár el erélyesen: hanem a nép belső ellenségeivel szemben is, akik ép olyan veszélyesek, sőt talán még veszélyesebbek, mint azok, akikkel szemben fegyverrel küzdünk és vérünket ontjuk.

Ezzel az intézkedésekkel kell harcba szállni a fogyasztó polgárságnak a szervezett belső ellenség legyőzésére. A cél, hogy határt kell szabni a lelkiismeretlen gaz uzsorásoknak, akik nem fegyverrel, de a legnagyobb rafinériával, szemtelenül kihasználják a háborus állapotot és kiméletlenül uzsorázzák és szipolyozzák ki a magyar középosztályt és mind azokat, akik kénytelenek élelmicikkeik beszerzése végett rájuk szorulni.

Hat ezeket a szipolyokat, a nemzet belső ellenségét legyőzni, éppen olyan kötelessége az államnak, mint azokat, akik fegyverrel támadtak meg bennünket, hogy elrabolják országunkat. Ezek az utóbbiak vérünkre szomjohuznak, még az élelmi uzsorások a hitetlen meggazdagodás ördögétől ösztönözve ventekünket szipolyozzák ki, vagyonunkból loogatnak ki, zsebünkre pályáznak.

Most egyelőre a kormány intézkedése úgy látszik, csak a liszt és gabona uzsorásokat érinti. De azt hisszük, hogy rövid idő alatt be kell következni annak is, hogy az intézkedés kiterjedjen egyéb fogyasztási és közszükségleti cikkekre is. Mert amilyen nagy tün és büntetendő cselekedet a kenyér

uzsora, éppen olyan vétek, ha a mindennapi közszükségleti cikkekkel uzsoraskodnak. Ilyen közszükségleti cikkel p. u. a só, a petrolum, a cukor sőt mi több a közegészség fentartását szolgáló cikkek és gyógyszerek. Tehát ellenünk fogyasztók ellen, nemcsak a kenyér és lisztet, meg gabonával intéznek merényletet: hanem mindazon cikkekkel, melyek háztartásunkban még akkor is nélkülözhetetlenek, ha igényeinket a legcsekélyebbre leszállítjuk.

Kétségtelen azonban, hogy a kormány bölcs és előrelátó intézkedésében a kezdetét látjuk a további intézkedéseknek, melyeknek rövidesen be kell következni.

A kormány eléggé nem dicsérhető szándéka csak akkor vezet kellő eredményre, ha maga a polgárság, illetve a fogyasztó közönség is védekezik. Éppen azért, aki tudomására jut a visszaéléseknek, jelentse fel a bűnösöket! Gondolja meg, hogy ez a feljelentés nem hogy elítélendő cselekedet lenne: hanem hazafias kötelesség. Mert hiszen nagyobb ellensége a nemzetnek az és nagyobb bünt követ el az, aki furfanggal kihasználva a háborus állapotot a nemzet színe-javát, a középosztályt és mun-

TARICZIA

Hat év után.

Május volt.

Az egyszerű kis kertben az orgonabokrok, pünkösdi rózsák, lilium és tulipánok teljes pompájukban virágoztak. Néhány gyöngyvirág és díszlett a kerítés mellett, illatossá leve s levegőt. A kis kert Lolyának csendes, vonzó helyet nyújtott, hol a napnak legnagyobb részét eltöltötte.

Ma is ott sétált kedvenc gyöngyvirágai között. 14 éves leányka volt. Szépnek s kedvesnek ismerte mindenki. A szomszédban akkor egy hivatalnok lakott családjával, most egy vén kisasszony. A szomszéd 18 éves fiacskája, ki akkor felsőipariskolába járt, az volt az ő kedves ba-

rája. Elválaszthatatlanok voltak. Szerették egymást igazi gyermek szerelemmel, níg egyszer aztán a kegyetlen sors Bélát elvitte messze külföldre, hogy tanulmányait ott folytassa. Megtörtént a szomorú bucsuzás. Lolya sít s Béla vigasztalta «Lolykém ne síj, hat év múlva vissza jövök, s akkor . . .» nem monhatta tovább, megadták a jelt az indulásra s a vonat kirobogott a kis állomásról s vitte magával Bélát, messze egy új világba.

A hat év elrepült s Lolya már egészen nagy leány lett. Fehér ruhájában szép szőke hajával ott a virágok közt elragadóan szép látványt nyújt bámulójának, ki már régen lesi, napról-napra minden mozdulatát a kerítésen, kívül de megcsólitani nem meri.

Most is ott áll egy magas barna borotvált arcú férfi, a récsos kapu előtt, szeméi tévovázva függnek a leányon, ki földre szegzett fejét éppen arra közeleddet. A férfi hirtelen a kapu előtt álló nagy hársfa mögé rejtőzik. Pár perccel

később nyílt az ajtó s Lolya lépett ki rajta. Abiádos szemével a távolba nézet mintha keresne, várna valakit, de hiába . . . csak nem jön az, akit ő vár, már nagyon régen, éppen ma hat éve . . . Ebben a pillanatban fogta le valaki szeméit, mire Lolya ijedten kérdezte:

— Ki az?

— Lolyka én! felelt most egy férfihang, melynek hallatára a leány összereszezt, mintha ismerné ezt a hangot, mintha már halotta volna valahol. Egy gondolat villant keresztül agyán: ez ő; s egy mozdulattal levevé a férfi kezét szeméről, megfordult s megismerte e férfiban az egykori kedves Bélának vonásait. Nézték egymást szótlánul, az arcuk boldogságtól sugárzott, mindketten az elszűnt hat évre gondoltak s szemlélték annak nyomait. Béla megragadta a leány kezét, megcsókolta s szeméj közé nézve lágy halk hangon kérdezi:

— Hát megismertél — óh mond igen, hiszen szemeidből tisztán olyasható,

kásosztályt vagyoniilag teszi tönkre, hogy magának könnyű megélhetést biztosítson. Ez a bűn nagyobb bűn a nyílt ellenségeskedésnél, ez a bűn egyenlő a muszkavezetéssel, a hazáruhlással.

Éder János.

A hadbavonultak elhagyott és elárult gyermekeinek gondozása. A hadbavonultak Országos segélyező bizottsága a szükséges társadalmi gyermekvédelmi intézkedéseket az Országos Gyermekvédő Ligára bízta a végből, hogy a társadalom gyermekvédelmi ténykedése központi irányítás alá jusson.

Az országos Gyermekvédő Liga ezen megfizető és magasabb hivatásnak minél jobban megfelelni óhajtván, helyi szervezeteket létesített, akik működési körzetük területén rendelkezést joggal a jelentkezéseknek mintegy gyűjtőhelyül szolgáljanak.

A felügyelő hatóság területén már eddig is többen jelentkeztek, akik hajlandók árvagyermek ellátására, ezenfelül eddig 2000 internátusi hely áll az Országos Gyermekvédő Liga rendelkezésére.

Mindazok, akik árvagyermek ellátásra elvállalni hajlandók, avagy akik ilyen gyermeket elhelyezni óhajtának jelentsék azt be akár személyesen, akár levél útján a fiataleknak szegedi felügyelő hatóságánál (Szeged, Dugonits tér 13 szám 1. emelet 43 számú ajtó).

UJDONSÁGOK.

Harcéri hősök kultusza. A háborúval kapcsolatos társadalmi és hivatalos akciók között kétségtelenül a legrokonoszevebb és legnépszerűbb lesz az, amelyet a Hadsegélyző Hivatal kezdeményezett azzal a kegyelettel és emellett hadtörténelmi és hazafias szempontból is rendkívüli fontosságú céllal, hogy a harctereken hősi halált halt magyar katonák emléke az utókor, az elkövetkezendő nemzedékek számára méltó módon megörökíthessék. A Hadsegélyző Hivatal működése alatt ebből a célból egy bizottság létesült „Hősök Emlékét Megörökítő Országos Bizottság” címen, amelynek elnökei Kirchner Hermann cs. és kir. altábornagy, a Hadsegélyző Hivatal vezetője és dr. Lukács György v. b. t. orsz. képviselő. Ez a bizottság igen szerencsés gondolatokkal akarja megvalósítani nemes célját és pedig felhívást intéz az egész ország közönségéhez, hivatalos hatóságokhoz épügy mint magánosokhoz, hogy minden adatot, amely harctereken elesett hőseink halála körülményeire és a harcterén tanúsított hősi cselekedeteikre vonatkozik, épügy az elesett hősöknek rendelkezésre álló arcképeit küldjék be a bizottságnak. Az ilyenformán összegyűlt adathalmazt a bizottság hivatalosan hitelesíteni igyekszik s rendszerbe foglalva, mint a mai háború emberi dokumentumának okmánytárát, a nyilvánosság rendelkezésére bocsátja. A Hősök Emlékét Meg-

hogy nem felejtett el s hogy gondoltam nem a rám!

A leány szemei megteltek könnyel, nem tudott szólni, de megszorította a férfi kezét, mely mindenre elég felelet volt. Azután kart karba fűve megindultak a kertben az illatos orgonák, nyíló rózsák, tehet gyöngyvirágok között a pavillon felé, hogy boldogságukra kikéjtek a szülő áldást.

örökítő Országos Bizottság ez uton hívja fel az ország közönségét, az érdekelte családtagokat és testületeket, hogy a fentjelzett adatokat az elesett hősök fényképeivel együtt címére (IV. Hájó utca 16. Budapest) sürgősen küldjék be.

Harcmezer magyar tiszti kitétele. A kormányhoz közelálló „Igazmondó” című lap legutóbbi számában kimutatja, hogy közel háromszor magyar tiszti kapott eddig kitételest. Ha tekintetbe vesszük, hogy a tisztikarnak nem egészen ötven százaléka a magyar, büszkék lehetünk arra, hogy ilyen nagy számban érte a magyar tiszteket a megérdemelt elismerés.

Összes veszteségünk a háboruban Századik füzeté is megjelent a legszomorúbb sajtótermékének, mely valaha a monarchiaiban napvilágot látott, a veszteségi kimutatásnak s a száz füzet adataiból most már összegezni lehet eddig közzétett veszteségeinket. 293.750 katonája szerepel a monarchiának e kimutatásokban. Ezek legnagyobb része 240.140 ember, se esült s ehhez a számhoz hozzá kell tenni, hogy eddig kimutatott sebesültek túlnyomó része már visszament a harcterre és sokan közülük már másodsor is visszatértek, mint sebesültek. Halottaink száma az eddigi kimutatásokban 43.480, a hadifoglyok és az elűntekéiket szintén a hadifoglyok közé lehet számítani, 10.130 ember. Magukban véve kétségtelenül nagy számok, de a köztudomású orosz veszteségekhez képest aránytalanul kis mennyiségek s mindenesetre jellemzően mutatják a háború óriási méreteit. Figyelmre méltó az is, hogy a halottak száma körülbelül hatoda az elesettekének. A veszteségkimutatás összességében 8980 tiszti szerepel.

A petróleum árának emelkedése. A petroleum beszerzése még mindig nagy nehézségekbe tüközik. Romániából nem tudunk oly mennyiséget behozni, hogy ezzel a hiány teljesen ki legyen elégítve. A román finomított nem számíthatnak ilyen nagy szükségletre, azonkívül, ha bármily mennyiség állna rendelkezésre, számolni kell a jelenlegi szállítási viszonyokkal is. A petroleummal tehát most nagyon is takarékosan kell bánni, főlegesen ne világítsunk senki. Lehet, hogy újabb szállítmányok érkeznek, de kereskedői körökben azt tartják, hogy a petroleum hiány csak akkor szűnik meg végleg, ha később a napok hosszabodásával a szükséglet is kisebb lesz. A petroleum ára változatlanul igen magas.

A hadi levelek. Nemcsak a szerelmes leveleknek van titkos írása, furfangos fogalmazása... de a hadi levelekben is mesterművekre találhatunk e téren. Egy hadban volt sebesült például ezt a valómást teszi:

Mikor fent voltunk a határon, a tisztek közül többen szerették volna megírni haza, hogy hol vannak. Igen ám, de a község nevet kiírni tilos. Így azután a következő kis ravasz mondatokat irtak le: A koszt jó, csak a hus nagyon Csontos. A vidék szép, előttem a Fenyvesölgy, hátam mögött Ligetes erdőcske. Tegnap esett az eső s most nyakig Uzsok a sárban.

Apa és hat fia a harcterén A marostordamegyei Holtmaros községből származó Bakos János hat fiával küzd a harcterén, Miklós és Józsa a budapesti, János a szegedi, András a gyulafehérvári, Mihály és György a marosvásárhelyi ezrednél szolgálnak. A hatvanöt éves apát a trénekek osztották be.

Meddig jár a hadi segély. Közöljük az érdeklődőkkel, hogy a hadbavonultak családjainak segélye mindaddig folyósítandó, amíg a bevonult véglegesen nem szabadságot kap. Az a körülmény tehát, hogy a hadbavonultat esetleg otthon ápolják, nem vonja maga után a segély beszüntetését.

Bevonultak a népfelkelők. Január 16-án az 1887-1890 év közötti időben született és legutóbb besorozott katonák bevonultak. Nem pehédző bajszu legények

esek a népfelkelők, a legutóbbi családapa, de azért az utcán éppen olyan nótázva mentek, mint a legények.

A külügyminiszter. Gróf Berchtold közös külügyminiszter Ö Felségétől felmentését kérte állásától. Ö Felsége méltányolta gróf Berchtold kérelmének indokait és a lemondást elfogadta. A közös külügyminiszteri székbe báró Burián Bélát, a király személye körüli minisztert nevezte ki.

Öngyilkos ujjenc A folyó hó 29. viradóra felelős szerkesztőnk gyümölcsösében a hernyózó széken felakasztva találták Simkó Rókus nevelt fiát Dudás Józsefet, ki attól való félelmében, mert kellő időben nem jelentkezett a katonaságnál követte el az öngyilkosságot és arra úgy látszik legalább kalmasságnak találta a hernyózó székét, Midőn a hullát levették a kötélről még nem volt kihülve és lehet, ha mesterséges lélegzést kísérletet volna meg, hát visszadhatták volna az életnek. Ebből csak az a tanulság hogy bizony kár volt az iskolából száműzni az egészségtant és a vele kapcsolatos életmentést: mert ilyen esetekben tudnánk, hogy miképp kell azt alkalmazni.

Drágább lett a gyertya. A gyertya ára a háború kitörése óta ugyyszólva hétről-hétre drágul. Most legújában 18 koronával lett drágább a gyertya 1000 kigm. A drágulást a gyárak azzal okolják meg hogy a legfőbb nyersanyag, a fagygyu ára nagyon emelkedett.

STECKENPFERD

LILIONTEJSZAPPAN

utólérhetetlen hatású szelők eltávolítására és nélkülözhetetlen szer arc és bőrápolásra, mit számtalan elismerőlevéllel bizonyíthatunk. Gyógygátokban, drogeriákban, illatszert és todrász utelekben 80 filléért kapható. Színén páratlan hatású rőfi kegyelés is Bergmann „Manera” illómkremje, mely dobozokban 70 filléért mindenütt kapható.

ven. Bergmann & Co. Teschen a. E.

LEGUJJABB.

Az oroszok veresége Csontosnál.

Ungvárról jelentik: Csapataink váratlanul meglepték az oroszokat csontos hadállásaikban. A váratlan támadás annyira meglepte az oroszokat, hogy véres fűjell, rémülten menekültek a határon át, visszahagyva összes ágyúikat, trénjüket és municiójukat. Sok fogoly jutott kezeink közé.

Az oroszok Lemberg kiürítésére készülnek.

Lembergben ma a N. Fr. Pr. jelentése szerint — több Bécsben időző menekült és egy galíciai pénzügyintézet igazgatósága megbízható kézből az itt kövekező fontos értesítést kapta, melyet a Lembergben megjelenő Szlovo Polszkie közölte a hó 9-én.

E hó 12-én Lembergben falragasok ujan közhírré tették, hogy az oroszok nemsokára, minden valószínűség szerint, kénytelenek lesznek stratégiai szempontból egyelőre kiüríteni Lemberget.

A Kárpátokban verjük az oroszokat.

Erős havazás állott be. Nyugat-galiciában és Lengyelországban csak felderítések, járőrcsatározások ez ahol azt a külügyi viszonyok megengedik, ágyuharcok folynak. Kárpátokban az oroszok szorostól nyugatra az oroszok támadásait visszavertük, súlyos vereséget okozva ellenségnek. Vezérszálásnál és Volócnál a harcok véget értek, az ellenséget a hágók magaslatára visszautítottuk és újból 400 embert elfogtunk. Bukovinában nyugalom van.

Oroszok veresége a Nida-völgyében.

A Novoje Vremja jelenti: Az osztrák-magyar csapatok Andrejavnál fontos magaslatokat foglaltak el, mely uralja a Nidavölgyet. A kielcei vasutat állandóan bombázzák az osztrák-magyar csapatok.

Kiadóhivatalunkban ameddig a naptárak igen olcsón kaphatók,

Orvosok

ajánlják, mert a legjobban a köhögés ellen

KAIZER-téle
Mell Karamellók
a 3 hársfava

Milliók
használgák

KÖHÖGÉS

rekedség, katarus, elnyalkásodás, görcsös és számkökögés ellen

6100 bizonyítottan orvosok és magánorvosok által használták a biztos eredményt.

Nagyon kellemes étvágygerjesztő és jó ízű cukorka

Csomagja 20—40 fillér. Dobozba 60 fillér. kapható:

Welsz Béla és Barna Henrik gyógyszerészeknél Csongrádon és minden gyógyszerüzben.

E lap kiadóhivatalában egy ügyes fiú TANULÓNAK fizetéssel felvétetik.

Magyar Király Szállója Csongrád.

Elsőrendű kávéház.

Kitűnő étterem

és sörcsarnok.

Számos látogatást kér Halász Daniel vendéglős

186 915.

Hirdetmény.

Mint hogy az ellenséges államok gyakran vasúton utazó látszólag teljesen ártatlan nőket használnak fel. E kémmők leginkább fiatal, csinos, választékosan öltözött személyek a vasúti utazás alatt a csapatokhoz tolongnak, igyekeznek a szállítmányok jövetelének helyét és rendeltetési helyét megállapítani, megtudni a csapatrészeket, a tartalék állomány kiképzésének fokát kitudni, a beszélgetéseket kilesni, szóval mindenféle katonai értesülést szerezni, melyeknek elárulása a saját hadseregünkre nézve káros következményekkel járnak.

Felhívatik a lakosság, hogy katonai értesülések továbbadása arra nem hivatottak előtt tilos. Ösmeretlenek jelenlétükben rigyázatlan beszélgetésektől óvakodjanak és mindenkinek legyen az a katonai, vagy nem feltétlen kötelességévé tétetik gyanus személyeket azonnal jelezni. A pályaudvarokon a pályaudvar parancsnokságánál, a vasúti személyzetnél, vagy a rendőri közönségél a gyanus személyeket amennyiben azok menekülni akarnának ebben megakadályozzák és a legközelebb polgári, vagy katonai hatóságnak adják át

Előljáróság.

Könyvek kötése gyorsan és legolcsóbban!

„Olcsó-“ és „Magyar Könyvtár“ sorozat.

Bel- és külföldi folyóiratok és divatlapok előfizetése.

Képeslevelezőlapok nagy választéka:

Levélpapírok különféle színes kivitelben

WEISZ MÁRK

könyv- és papírkereskedésében, Csongrádon Kossuth-tér, takarékpénztári épület.

W E I S Z M A R K

AJÁNLIJA JÓL FELSZERELT

n y o m d á j á t

mindenféle nyomdai munkák gyors
és pontos elkészítésére névjegyektől
kezdve egész a legnagyobb munkákig.